

Jegyzet **Ökoterroir**

Győztesek

2015. január 7., szerda 11:39 , forrás: Magyar Nemzet, szerző: Hegyi Zoltán

Ez az év is jól kezdődött. Már amennyiben Harka Ákos örömmel értesített, hogy 2015-ben az év hala a kecsge. Erről persze elsősorban Woody Allen egyik hőse jutott eszembe, aki utcai kecsgeárusítással is próbálkozott, de abba is belebukott, pedig díszdobozban hozta őket forgalomba.

A **magyar kecsgeket** ez a veszély jelenleg nem fenyegeti, mivel a populáció vésztes fogyatkozása miatt tavaly kivették az állatot a fogható fajok köréből, az idén pedig a magabiztos győzelem valószínűleg még jobban rájuk irányítja az értő közönség figyelmét. A Magyar Haltani Társaság közönségszavazásán ugyanis a több mint négyezer leadott voks hatvan százalékával toronymagasan nyert a kecsge, a második helyen a talán kevésbé ismert galóca végzett huszonöt százalékkal, míg a bronz a vágódurbincsnak jutott, tizenöt százalékkal. A kecsge élőhelye egyébként az oxigénben dús folyóvizek sóderos-homokos vagy kemény agyagos mederszakasza, ahol a fenéken riogatja a táplálékállatokat. Kedvence a tiszavirág lárvája, amelyet fáradságot nem ismerve az ormányával túr ki az aljzatból.

De ha már tiszavirág, tavaly év végén ismét megjelent az adott esztendő legjobb munkáit felvonultató pompás kiadvány, Az év természetfotói, Magyarország 2014 (Alexandra Kiadó, 2014.). A termés legjava ezúttal is lenyűgöző és ezen mit sem változtat, hogy ez a műfaj sem olyan már, mint régen, a leghíresebb fotográfusok közül sokan komplett stábokkal dolgoznak, és a technika szüntelen fejlődése is jelentős könnyebbséget jelent. A lényeg azonban ugyanaz maradt. A természet szeretete, az élőlények iránti tisztelet, végtelen türelem, jó szem, alázat és profizmus.

A tiszavirág meg úgy jön ide, hogy van dunavirág (Ephoron virgo) is, amelynek létezéséről egészen addig a pillanatig halvány sejtésem sem volt, míg az albumban meg nem pillantottam a Kezünkben a Föld kategória harmadik helyezettjét, Potyó Imre Porszívó című fájdalmasan szép képét és a hozzá tartozó műleírást. Ebből tudtam meg, hogy a Duna vízminőségének javulása következtében negyven év után újra tömegesen jelent meg a dunavirág több Duna menti partszakaszon. A védett kérészek augusztus végén, az esti órákban kezdik meg rajzásukat, ám a közvilágításból eredő fényszennyezés megzavarja a rajok repülését, a kivilágított hidak, hajók és parti vendéglátóhelyek fényei ugyanis porszívóként szippantják be a hatalmas kérészfelhőket. Így ahelyett, hogy a vízbe raknák petéiket, ezek a rovarok milliószámra pusztulnak el az aszfalton, petecsomóikkal együtt. Ez a probléma új feladat a természetvédelem számára, a megoldást már keresi az MTA és az ELTE Környezetoptika Laboratóriuma is. A rend persze alighanem akkor állna helyre, ha

az egész cuccot rábíznánk a dunavirágra és a kecsegére.

Megszerettem még Vincze Bálint Hóhányó című fotográfiáját is. Egyrészt a hóban viháncoló mókus látványa kiváló gyógyszer a téli depresszióra, aztán meg régi álmom, hogy a madaraknak mázsaszám kirakott téli eleség csábításának engedve egyszer csak megjelenik végre egy mókus is a konyhaablak előtt.